

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

7/3155
3170

Sayı : B.02.0.004/00929

Konu :

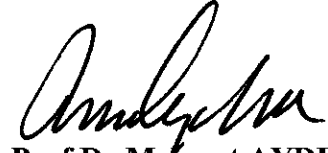
21 / 05 / 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) 07.05.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3155-5817/12249 sayılı yazı.
b) 07.05.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3155-5817/12249 sayılı yazı.
c) 20.09.2007 tarih ve B.02.1.KDT.0.76.00.01/648-293/1168 sayılı yazı

İlgi (a) ve (b) yazılar gereğince İstanbul Milletvekili Ayşe Jale AĞIRBAŞ'ın Sayın Başbakanımıza ve Bakanlığımıza tevcih ettiği 7/3155 ile 7/3170 esas numaralı yazılı soru önergeleriyle ilgili olarak Bakanlığım bağlı kuruluşu Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığının ilgi (c) yazısı ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr.Mehmet AYDIN
Devlet Bakanı

EK: İlgi (c) yazı ve ekleri

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/3155, 3170
ÇOK ACELE
GÜNLÜK

T.C.
BAŞBAKANLIK
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH
YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI
Yurt İçi ve Yurt Dışı İlişkiler Dairesi

Sayı : B.02.1.KDT.0.76.00.01/090.04. -174-720
Konu : Soru Önergesi

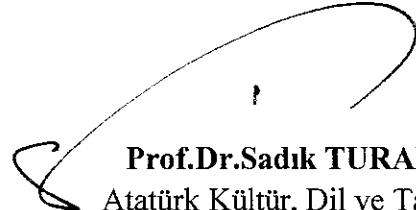
ANKARA
20.05.2008

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn.Prof.Dr.Mehmet AYDIN)

İlgi : a) 07.05.2008 tarih ve B.02.0.004/00795 sayılı,
b) 07.05.2008 tarih ve B.02.0.004/00810 sayılı yazılarınız.

İstanbul Milletvekili Ayşe Jale AĞIRBAŞ'ın yazılı soru önergesine ilişkin ilgi yazılar ve ekleri bağlı kuruluşumuz Türk Dil Kurumu Başkanlığına iletilmiş; alınan cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Sadık TURAL
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih
Yüksek Kurumu Başkanı

Ek: 3

7/3155, 3170

T.C.

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU

Türk Dil Kurumu Başkanlığı

Terim Bilim ve Uygulama Kolu

Sayı : B.02.1.KDT.5.1005-430/9 / 1265

16 Mayıs 2008

Konu : Türk Dil Kurumu Çalışmaları

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI

Yurt İçi ve Yurt Dışı İlişkiler Dairesi Başkanlığına

İlgi: 9 Mayıs 2008 günlü ve B.02.1.KDT.0.76.00.01/090.04.-170-667 sayılı yazınız.

Türk Dil Kurumu, Yüce önder Atatürk'ün tarafından "Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek" amacıyla kurulmuştur. Bu amaç doğrultusunda başlangıçtan beri çalışmalar iki ana eksen üzerinde yürütülmüştür: 1. Türk dili üzerinde araştırmalar yapmak, yaptırmak; 2. Türk dilinin güncel sorunlarıyla ilgilenecek çözüm yolları bulmak.

Bir bilim kurumu niteliğindeki Türk Dil Kurumu, yalnızca günümüz Türkçesini değil Türk dilinin tarihî dönemlerini, kardeş Türk lehçelerini bilimsel yöntemlerle araştırmakta, hemen her bilim dalında Türkçe terim türetme çalışmalarını yürütmekte; sözlükler, dil bilgisi kitapları ve yazım kılavuzları hazırlamaktadır.

Bu çalışmaların bir bölümü üniversitelerimizin ilgili bölümlerindeki öğretim üyelerinden oluşan çalışma grupları yoluyla yürütülmektedir. Bu çalışma gruplarının sayısı, geçen yıl içerisinde görevi sona erenler ve yeni kurulanlarla birlikte yirmi üçü bulmaktadır.

Bu çalışma gruplarından Güncel Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu Çalışma Grubu çalışmalarını sürekli olarak sürdürmektedir. Çalışma Grubu bir yandan *Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu*'nun yeni baskılarını hazırlarken diğer yandan bu iki eserin ağ ortamındaki sürümlerini geliştirerek güncellemektedir. Bu iki eserin Genel Ağ (İnternet) erişimi olmadan da bilgisayarlar da kullanılabilmesi amacıyla *Güncel Türkçe Sözlük ve yazım Kılavuzu* yoğun disk hazırlanmıştır. Etkileşimli yoğun disk, basit bir sözlük yazılımından çok daha fazla özellikler taşımaktadır. Öncelikle her sözün doğru, güzel ve örnek söyleyişi dinlenilebilmekte, veri

tabanındaki 110.804 söz çeşitli özelliklerine göre sorgulanabilmektedir. Ayrıca kullanıcıların söz dağarcığını geliştirmesine yardımcı olmak amaçlı çeşitli oyunlar, meraklılar için bulmaca, kafiyeli söz, tekerleme gibi söz oyunları ile yoğun disk daha kullanışlı bir hâle getirilmiştir.

Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu gibi eserlerimize geniş kitlelerin kolayca ulaşabilmesi si, Türk Dil Kurumunun çalışmaların Türkçenin konuşulduğu ülkemiz dışındaki bölgelere de ulaştırılması amacıyla oluşturulan Genel Ağ (İnternet) sayfamız da her geçen gün yenilenmektedir. *Kişî Adları Sözlüğü, Terimler Sözlüğü, Türkiye Türkçesi Ağızları Sözlüğü, Türk Lehçeleri Sözlüğü, Yabancı Kelimeler Sözlüğü* gibi yeni eklenen hizmetlerin yanı sıra *Güncel Türkçe Sözlük, Yazım Kılavuzu* gibi uzun zamandır bu sayfada bulunan eserler de belli aralıklarla güncellenmektedir. Türk Dil Kurumu tarafından yapılan basın açıklamalarının bu sayfada verilmesi, Kurum arşivinin sanal ortama açılması gibi hizmetlerle; *Ayın Söyleşisi, Doğru Yazalım, Türkçe Gönüllüleri* ve Kurumumuz tarafından düzenlenen etkinliklerin ağ sayfası üzerinden canlı olarak izlenebilmesi amacıyla oluşturulan *Konferans Merkezi* gibi köşelerinin oluşturulmasıyla her kesim için başvuru niteliğinde bir ağ sayfası amaçlanmıştır.

Genel Ağ sayfası üzerinden yürütülen başka bir hizmetimiz de kişilerin söz varlığını geliştirmelerine katkıda bulunmak amacı taşıyan *Dağarcığınıza Her Gün İki Söz* hizmetimizdir. Bu çalışmayla bize e-posta adresini gönderen herkese e-posta yoluyla ücretsiz olarak her gün iki sözcük gönderilmektedir. Bu hizmetimizin yaklaşık altmış bin üyesi bulunmaktadır.

Bu çalışma gruplarının dışında, Türk Dil Kurumunun yayın etkinliklerini yürütmek üzere oluşturulan yazı kurulları ve çalışma grupları da dergi ve kitap yayımlama işini sürdürmektedir. Hazırlanmakta olanlarla birlikte Türk Dil Kurumunun bugüne kadar yayımladığı eserlerin sayısı yaklaşık bini bulunmaktadır. *Türk Dili, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten* ve *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi* de süreli yayınlar olarak yayın hayatına devam ettirilmiştir.

Türk Dil Kurumunun sürekli etkinliklerinden biri de çeşitli hedef kitlelere yönelik ulusal ve uluslararası konuşma, söyleşi, bilgi şöleni, açık oturum, kurultay, çalıştay ve benzeri toplantılar düzenlemektir. Bu etkinliklerden bir bölümünü de Millî Eğitim Bakanlığı, valilikler, belediyelerimiz, dernek ve vakıflarla kamu kurum ve kuruluşlarıyla ortak yürütülen çalışmalar kapsamında birçok il ve ilçemizde üyelerimiz tarafından verilen *Türkçenin Gücü* konulu konferanslar oluşturmaktadır. Yurdun dört bir köşesinde düzenlenen bu etkinlikler, bilgisayar sunuları ile daha etkin ve ilgi çekici bir biçimde gerçekleştirilmektedir. Başta üniversite gençliği olmak üzere halkımız tarafından bu etkinliklerimize yoğun ilgi gösterilmektedir.

Bütün bu çalışmalarımız asıl olarak Türkçenin kültürün her alanına hâkim olması, günlük konuşma dili dâhil, bilim ve sanat alanında da tamamen Türkçe konuşulması; özellikle kitle iletişim araçlarında kullanılan dilin Türkçeye zarar verici nitelikte olmaması hedefine yöneliktir.

Türkçenin kitle iletişim araçlarında doğru ve güzel kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla TRT, RTÜK, Anadolu Ajansı gibi Kurumlarımızla özel televizyon kanalları ve gazetelerle çeşitli iş birlikleri kurulmuştur. Öncelikle bu kurumlarımızda çalışanlar için Türkçe Dil Bilgisi Hizmet İçi Eğitim Kursu ve seminerler düzenlenmektedir. Ayrıca Anadolu Ajansı ile birlikte yürütülen çalışmalar sonucunda haber metinlerinin dili ve yazımı konusunda iş birliği sağlanmıştır. TRT ile yapılan iş birliğinin sonucu olarak da Türk dili ve ilgili konularda birçok radyo ve televizyon konuşması da yapılmaktadır.

Kurum dışında dil konusunda yapılan önemli çalışmalara destek vermek ve özendirmek amacıyla da Bilim Ödülü, Edebiyat Ödülü, Basın ve Dil Ödülü, Radyo ve Televizyon Dil Ödülü gibi pek çok ödül, Türk diline katkı sağlayan kişi ve kuruluşlara verilmektedir.

Yabancı sözlerin dilimizde yaygınlaşmasında önemli bir etken olan kitle iletişim araçlarında yabancı sözler yerine Türkçe karşılıklarının kullanılması amacıyla hazırlanan *Yabancı Sözlere Karşılıklar Kılavuz'u*, bu alanda çalışmalar yürütülen kurum ve kuruluşlara ücretsiz olarak dağıtılmıştır.

Yabancı sözlerin dilimize yerleşmesinde önemli bir etken de yabancı sözlerle yapılan adlandırmalardır. Bu konudaki endişemize birçok belediyemiz de katılarak Belediye Meclisleri kanalıyla ticarethaneler ve benzer kuruluşların Türkçe isim kullanması, mahalle, meydan, cadde ve sokaklara da Türkçe isim verilmesi konusunda tavsiye kararları almışlardır.

Bütün bu çalışmalarımız asıl olarak toplumda bir dil bilinci oluşturma amacına yönelik olup Türkçe konuşan herkesin dilimiz konusunda duyarlı olması hedeflenmektedir.

Türk Dil Kurumu çalışmaları hakkında daha geniş bilgi <http://tdk.org.tr> adresinde yer almaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof Dr. Şükrü Haluk AKALIN

Türk Dil Kurumu Başkanı